

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama - ORCA je organizacija civilnog društva koja zastupa dobrobit životinja u Srbiji, doprinoseći blagostanju ljudi i zaštiti životne sredine.

Program „Pet sloboda na farmi“

„50% stanovnika Srbije razmišlja o dobrobiti životinja od kojih potiču mesni proizvodi.“

*Istraživanje „Stavovi javnosti o dobrobiti životinja“,
Ipsos Strategic Marketing, 2010.*

Opšti cilj našeg programa

Uspostavljeni su visoki standardi dobrobiti farmских životinja u Srbiji što doprinosi unapređivanju kvaliteta i bezbednosti hrane, ruralnom razvoju i zaštiti životne sredine.

Specifični ciljevi našeg programa

(a) Dobrobit farmских životinja je uključena u javne politike i propise koji se odnose na ruralni razvoj, prava potrošača i zaštitu životine sredine i oni se efikasno primenjuju.

(b) Potrošači prepoznaju dobrobit farmских životinja kao važan faktor kvaliteta i bezbednosti hrane životinjskog porekla i zaštite životne sredine.

(c) Proizvođači i otkupljivači proizvoda životinjskog porekla razumeju ekonomski značaj unapređivanja dobrobiti farmских životinja i uključili su je u svoje politike.

Dodatne informacije o programu

Kroz program „Pet sloboda na farmi“ jačamo svest potrošača o značaju dobrobiti farmских životinja za kvalitet i bezbednost hrane životinjskog porekla, kao i njihovom pravu na informisanost i mogućnost izbora pri kupovini namirnica životinjskog porekla.

Takođe, program podstiče proizvođače i otkupljivače hrane životinjskog porekla da se aktivno uključe u unapređivanje dobrobiti farmских životinja i upoznaje ih sa ekonomskim koristima koji iz toga proističu. Istovremeno, kroz ovaj program povezujemo proizvođače koji poštuju visoke standarde dobrobiti životinja, otkupljivače hrane životinjskog porekla i potrošače. Na ovaj način unapređuje se konkurentnost proizvoda životinjskog porekla i povećava izvoz u zemlje Evropske unije.

Važnija postignuća ORCA

- Nacionalni program ruralnog razvoja od 2011. do 2013. godine prepoznao je dobrobit životinja kao deo ruralnog razvoja i predvideo niz aktivnosti za njeno unapređivanje (2011).
- Zakon o dobrobiti životinja sveobuhvatno je regulisao dobrobit farmских životinja – pri gajenju, prevozu i klanju, u skladu sa standardima Evropske unije (2009).
- Nacionalna strategija održivog razvoja obuhvatila je dobrobit farmских životinja kao deo ciljeva održivog razvoja u oblasti poljoprivrede (2008).

Projekat: "Standardi dobrobiti farmских životinja u Srbiji"

Kao deo programa "Pet sloboda na farmi", ORCA realizuje projekat "*Standardi dobrobiti farmских životinja u Srbiji*". Ovaj projekat je usmeren ka stvaranju uslova za razvoj stočarske proizvodnje kroz **unapređivanje standarda dobrobiti farmских životinja**.

Projekat sprovodimo u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede Srbije i gradom Sremska Mitrovica – partnerom na projektu. Važni saradnici na projektu su i eksperti sa Univerziteta u Bristolu (UK), kao i Britansko kraljevsko udruženje za sprečavanje surovosti prema životinjama – RSPCA (UK). **Projekat finansira Evropska Unija** u okviru programa "Podrška civilnom društvu",

Procena dobrobiti farmских životinja na nacionalnom i lokalnom nivou

Jedna od glavnih aktivnosti ovog projekta jeste procena dobrobiti farmских životinja na nacionalnom i lokalnom nivou. Pored 100 farmi obuhvaćenih nacionalnim istraživanjem, istraženo je i 250 farmi u Sremskoj Mitrovici, u cilju preciznijeg utvrđivanja stanja dobrobiti farmских životinja u ovoj lokalnoj samoupravi. Koristeći metodologiju zasnovanu na *Welfare Quality* protokolu, eksperti sa univerziteta u Bristolu su tokom osmodnevne radionice obučili 10 naših istraživača da **procene dobrobit živine, svinja, ovaca i goveda** na farmama.

Prenešeno znanje i veštine, postali su značajan resurs u daljim aktivnostima ORCA na doprinosu stvaranju uslova za razvoj stočarske proizvodnje kroz unapređivanje standarda dobrobiti farmских životinja.

Standardi zaštite dobrobiti farmских životinja

Projekat obuhvata i izradu publikacije o dobrobiti farmских životinja u Srbiji i svetu, njenom značaju za proizvođače i potrošače i potrebi **razvijanja visokih - ORCA standarda dobrobiti farmских životinja**. Ova publikacija će približiti važnim javnostima dobrobit farmских životinja kao ključni faktor unapređenja kvaliteta i bezbednosti hrane životinjskog porekla, odnosno šansu za pozicioniranje ovakvih proizvoda životinjskog porekla na domaćem i evropskom tržištu.

Akcioni plan za primenu standarda dobrobiti farmских životinja na teritoriji Grada Sremska Mitrovica

Poslednja aktivnost koju sprovodimo u okviru ovog projekta jeste izrada Akcionog plana za primenu standarda dobrobiti farmских životinja na teritoriji Grada Sremska Mitrovica. Akcioni plan identifikuje potrebe proizvođača hrane životinjskog porekla koje se odnose na podizanje standarda dobrobiti farmских životinja, kao i najefikasnije načine za pružanje pomoći u postizanju ovih standarda. Akcioni plan će takođe **analizirati potrebe stočarske proizvodnje i predložiti buduće programe** vezane za dobrobit farmских životinja.